
ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΕΞΑΜΗΝΟΝ ΤΟΥ 1951 *

I

1. Καὶ κατὰ τὸ πρῶτον ἐξάμηνον τοῦ 1951 ἡ παγκόσμιος οἰκονομία ἐξακολουθεῖ νὰ διέρχεται φάσιν ἀνωμαλιῶν καὶ πληθωρικῶν τάσεων. Βεβαίως ἡ ἀλματώδης ἀνοδος τῶν τιμῶν, κυρίως τῶν πρώτων ὑλῶν, ἧτις ἐσημειώθη κατὰ τὸ δεύτερον ἐξάμηνον τοῦ 1950 καὶ τοὺς πρώτους μῆνας τοῦ 1951 ἀνεκόπη μετὰ τὸν Μάρτιον καὶ εἰς πλεῖστα βασικὰ εἶδη ὅπως τὸ καουτσούκ, ὁ κασίτερος, τὸ ἔριον ἐσημειώθησαν σοβαραὶ πτώσεις τιμῶν. Ἡ ἐξέλιξις ὅμως τῆς παγκοσμίου οἰκονομίας παραμένει ἀβεβαία. Ἡ χαλάρωσις τῆς ὑψωτικῆς τάσεως τῶν τιμῶν ὀφείλεται κυρίως εἰς τὴν ἀκολουθουμένην πολιτικὴν ὑπὸ τῶν διαφόρων Κυβερνήσεων καὶ εἰδικώτερον τῆς Κυβερνήσεως τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν. Ἡ πτώσις τῶν τιμῶν τῶν πρώτων ὑλῶν εἶναι ἀποτέλεσμα διαφόρων ρυθμιστικῶν μέτρων τῆς ζητήσεως ἀποβλεπούσης εἰς τὴν δημιουργίαν ἀποθεμάτων καὶ τῆς ἀρξαμένης διεθνοῦς καὶ ἐσωτερικῆς κατανομῆς τῶν σπανιζουσῶν ὑλῶν. Δὲν δύναται ὅμως νὰ λεχθῆ ὅτι ὑπάρχει ὀριστικὴ φορὰ τῶν τιμῶν πρὸς χαμηλότερα ἐπίπεδα.

Τὰ προβλήματα ἐπαρκείας τῆς προσφορᾶς εἰς πολλὰ βασικὰ εἶδη ἀπαιτοῦν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον μακροχρονίους λύσεις. Ὁ κίνδυνος τοῦ πληθωρισμοῦ ἐκ τῶν προγραμμάτων ἐξοπλισμῶν θὰ βαίνει ἐντεινόμενος, δεδομένου ὅτι αἱ μεγάλαι οἰκονομίαι εὐρίσκονται ὑπὸ πλήρη ἀπασχόλησιν, ἡ δὲ ἐπίδρασις τῆς ἐκτελέσεως τῶν προγραμμάτων ἐπ' αὐτῶν δὲν ἔχει ἀκόμη ἢ περιορισμένως ἐκδηλωθῆ. Αἱ πληθωρικαὶ πιέσεις, πλεόν χαλιναγωγημέναι μέχρι τῆς στιγμῆς εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, ἴσως διότι ἡ χώρα αὕτη

---

* Στοιχεῖα ἐκ τῆς Econ. Survey of Europe in 1950. U. N. Econ. Bulletin for Europe Ist Quart. 1951, die Weltwirtschaft, Mitte 1951 (Inst. für Weltwirtschaft. Kiel).

βασικῶς εἶναι ὁ ρυθμιστὴς τῆς καταστάσεως, ἀποτελοῦν πάντοτε ἄμεσον ἀπειλὴν εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς χώρας, αἱ ὁποῖαι καθ' ὅσον δέχονται ἰσχυρῶς τὰς ἐξωτερικὰς ἐπιδράσεις ἀντιμετωπίζουν ὀξύτερα προβλήματα προσαρμογῆς ἐκ τῆς δημιουργηθείσης καταστάσεως ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς Κορέας.

II

Τὸ κόστος τοῦ βίου καὶ οἱ διάφοροι τιμάριθμοι γενικῶς ἀνέρχονται καθ' ὅλον τὸ ἐξάμηνον, Ἐπὶ τοῦ Μαΐου καὶ Ἰουνίου ἡ πτώσις τῶν διεθνῶν τιμῶν τῶν πρώτων ὑλῶν ἀπεικονίζεται εἰς τὴν στασιμότητα ἢ τὸν βραδύτερον ρυθμὸν ἀνόδου τῶν τιμαρίθμων χονδρικῆς πωλήσεως οἱ ὁποῖοι κατὰ τοὺς ἐπομένους μῆνας ἀρχίζουν νὰ σημειώνουν ἑλαφρὰν κάμψιν, πλέον ἐκδηλον εἰς τοὺς περιλαμβάνοντας εἰς ὑψηλὸν ποσοστὸν πρώτας ὑλὰς. Μεταξὺ 31ης Μαρτίου καὶ 15ης Σεπτεμβρίου ὁ τιμάριθμος βασικῶν εἰδῶν εἰς Ἡν. Πολιτείας (Moody's index) εἶχε σημειώσει πτώσιν περὶ τὰ 13% ἔναντι αὐτῆς τῆς ἐξουσίας του κατὰ 31% μεταξὺ Ἰουνίου 1950 καὶ Μαρτίου 1951. Ὁ ἀντίστοιχος τιμάριθμος τῆς Μεγάλης Βρεταννίας (Reuter's index) ὁ ὁποῖος μέχρι τέλους Μαρτίου εἶχε ἀνέλθει κατὰ 24,7% ἐν σχέσει πρὸς τὸν Ἰούνιον 1950, τὴν 15ην Σεπτεμβρίου εὗρισκετο εἰς τὰ 96% τοῦ ἐπιπέδου τοῦ Μαρτίου.

Οἱ τιμάριθμοι λιανικῆς πωλήσεως καὶ ἀκριβείας τῆς ζωῆς ἐξακολουθοῦν νὰ ἐμφανίζουν ἀνοδὸν ἀκόμη καὶ εἰς τὰς χώρας ὅπου τὸ κόστος τοῦ βίου εἶχε συγκρατηθῆ σταθερώτερον κατὰ τὴν πρώτην περίοδον μετὰ τὴν κρίσιν τῆς Κορέας, ὅπως ἡ Μεγάλη Βρεταννία καὶ ἡ Σουηδία. Τοῦτο ὀφείλεται ἐν μέρει εἰς τὴν βραδυτέραν ἐκδήλωσιν τῶν μεταβολῶν τῶν βασικῶν τιμῶν εἰς τοὺς τιμαρίθμους τούτους ἐν σχέσει πρὸς τὸν τιμάριθμον χονδρικῆς πωλήσεως. Ὄφειλεται ὅμως καὶ εἰς τὸ γεγονός ὅτι αἱ τιμαὶ λιανικῆς πωλήσεως ἀρχίζουν νὰ ἐμφανίζουν τὴν ὑψωσιν τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων ἢ ὁποῖα ἔχει συντελεσθῆ βαθμηδὸν ἐν τῷ μεταξὺ καὶ ἡ ὁποῖα ἐξ ἄλλου τείνει νὰ γενικευθῆ καθ' ὅσον ἀνέρχονται αἱ τιμαὶ λιανικῆς πωλήσεως.

ΤΙΜΑΡΙΘΜΟΙ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ, ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΣ
ΚΑΙ ΚΟΣΤΟΥΣ ΤΟΥ ΒΙΟΥ

Ίούλιος 1950 = 100

	1950		1951						
	Σέπτ.	Δεκέμ.	Ίαν.	Φεβρ.	Μαρτ.	Άπρλ.	Μάιος	Ίούν.	Ίούλ.
ΑΥΣΤΡΙΑ									
Χονδρ. πωλ.	109	118	122	126	130	137	137	140	153
Λιανικ. πωλ.	103	114	114	116	118	120	123	125	—
ΒΕΛΓΙΟΝ									
Χονδρ. πωλ.	114	120	125	129	131	131	130	130	—
Λιανικ. πωλ.	107	104	106	109	112	112	113	113	—
ΓΑΛΛΙΑ									
Χονδρ. πωλ.	109	116	119	126	130	137	137	134	131
Λιανικ. πωλ.	103	107	109	110	112	113	118	116	—
Κόστ. του βίου	106	110	112	113	116	118	121	121	—
Δ. ΓΕΡΜΑΝΙΑ									
Χονδρ. πωλ.	104	110	115	119	123	125	125	125	—
Κόστ. του βίου	78	100	102	103	107	108	109	111	—
ΔΑΝΙΑ									
Χονδρ. πωλ.	106	116	120	124	127	131	134	138	136
Κόστ. του βίου	—	—	108	—	—	111	—	—	114
Η. Π. Α.									
Χονδρ. πωλ.	108	112	115	117	117	117	117	116	—
Κόστ. του βίου	112	105	107	108	108	108	109	108	—
ΙΤΑΛΙΑ									
Χονδρ. πωλ.	109	112	121	123	122	122	122	120	—
Κόστ. του βίου	104	104	105	107	108	110	110	112	—
ΜΕΓ. ΒΡΕΤΑΝΝΙΑ									
Χονδρ. πωλ.	106	114	117	119	122	124	125	125	—
Κόστ. του βίου	100	102	103	103	104	106	109	110	110
ΝΟΡΒΗΓΙΑ									
Χονδρ. πωλ.	109	113	115	119	120	124	127	130	130
Κόστ. του βίου	104	107	108	109	110	115	117	119	121
ΟΛΛΑΝΔΙΑ									
Χονδρ. πωλ.	104	112	119	121	126	127	128	127	—
Κόστ. του βίου	103	104	104	106	108	113	113	—	—
ΣΟΥΗΔΙΑ									
Χονδρ. πωλ.	102	113	119	123	129	133	—	—	—
Κόστ. του βίου	101	102	—	—	112	—	116	—	—
ΤΟΥΡΚΙΑ									
Χονδρ. πωλ.	101	109	113	119	120	116	—	—	—
Κόστ. του βίου	96	98	99	100	100	98	—	—	—

4.—Κατὰ τὴν παροῦσαν περίοδον ἡ ἀμεσώτερα ἀπειλή πληθωρικῶν πιέσεων εἰς τὴν Εὐρώπην προέρχεται ἐκ τῶν αὐξήσεων τῶν εἰσοδημάτων τῶν ἡμερομισθίων καὶ μισθωτῶν αἱ ὁποῖαι μεταδίδονται ἀπὸ βιομηχανίας εἰς βιομηχανίαν, ἀπὸ τομέως εἰς τομέα, ἀκόμη δὲ καὶ ἀπὸ χώρας εἰς χώραν λόγῳ τῆς στενῆς ἐμπορικῆς ἐπαφῆς τῶν χωρῶν τῆς δυτικῆς Εὐρώπης. Τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἡ Γαλλία διέρχεται κρίσιν παραλλήλου ὑψωτικῆς κινήσεως ἀμοιβῶν καὶ τιμῶν λιανικῆς πωλήσεως τὴν ὁποίαν ἡ Κυβέρνησις δὲν φαίνεται νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ συγκρατήσῃ.

Τὰ βιομηχανικὰ ἡμερομίσθια ἐκφραζόμενα εἰς ὠριαίας ἀμοιβάς, σημαντικῶς αὐξηθέντα μέχρι τοῦ Δεκεμβρίου 1950 ἐξακολουθοῦν νὰ ἀνέρχονται περίπου ἀντιστοίχως πρὸς τὴν ὑψωσιν τοῦ τιμαρίθμου τοῦ κόστους τοῦ βίου καὶ εἰς ὠρισμένας χώρας πέραν αὐτῆς.

Χ Ω Ρ Α Ι	Ὀριαῖαι ἀμοιβαὶ εἰς τὴν βιομηχανίαν		Κόστος τοῦ βίου		
	Δεκ. 1949=100	Δεκ. 1950=100	Δεκ. 1950=100		
	1950	1951		1951	
	Δεκέμβρ.	Μάρτ.	Ἀπρίλ.	Μάρτ.	Ἀπρίλ.
Αὐστρία	119	—	101	—	104
Βέλγιον	108	101	—	106	—
Γαλλία	120	106	111	105	107
Δυτ. Γερμανία	110	104	—	106	—
Δανία	106	105	—	104	—
Ἰταλία	104	—	104	—	107
Μεγ. Βρετανία	104	—	104	—	105
Νορβηγία	110	100	106	103	108
Ὀλλανδία	110	—	105	—	108
Σουηδία	105	—	118	—	111
Φινλανδία	132	—	—	106	—

5. Εἰς τὰς Ἡνωμ. Πολιτείας, παρὰ τοὺς ἐκφρασθέντας ἐπανειλημμένως φόβους κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους περὶ ἐπικειμένης ἐπαναλήψεως τοῦ νομισματικοῦ πληθωρισμοῦ τῆς πρώτης μετακορευατικῆς περιόδου, ἡ κατάσταση ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένῃ σταθερὰ ἐπὶ σειρὰν μηνῶν. Ἡ συνεχὴς αὐξησης τῆς τρεχούσης παραγωγῆς ἐξησφάλισεν ἐπάρκειαν ἀγαθῶν πρὸς κάλυψιν τῆς ἰδιωτικῆς καὶ ἐπιχειρηματικῆς ζητήσεως. Ἡ καταναλωτικὴ ζήτησις ἀφ' ἑτέρου, ὑπῆρξεν ὀλιγώτερον πιεστικὴ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος μετὰ τὴν πραγματοποιήσιν τῆς εὐρείας ἀποθεματοποιήσεως κατὰ τὸ δεύτερον ἑξάμηνον τοῦ 1950 ἡ ὁποία εἶχεν ἐπίσης ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἠλαττωμένην ρευστότητα τῶν καταναλωτῶν., Εἰς αὐτὸ ἐξ ἄλλου συνέβαλον καὶ οἱ ἐφαρμο-

σθέντες διάφοροι περιορισμοὶ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς τραπεζικὰς πιστώσεις πρὸς τὸ καταναλωτικὸν κοινὸν καὶ γενικώτερον τὴν πιστοδότησιν δι' ἕκτος τοῦ προγράμματος ἀμύνης σκοπούς, ὡς καὶ τὰ διάφορα φορολογικὰ μέτρα τὰ ὅποια εἰσήγαγεν ὁ νόμος διὰ τὴν σταθεροποίησιν. Παραλλήλως φαίνεται νὰ ἐξεδηλώθη τάσις μεγαλυτέρων ἀποταμιεύσεων τοῦ κοινουῦ. Τέλος, παρὰ τὰς ἐγκριθείσας ἕκτοτε ὑψώσεις τιμῶν καὶ ἡμερομισθίων, ἡ καθήλωσις των κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰανουάριον ὑπῆρξεν ἀποτελεσματικὴ τόσον ὡς μέτρον πραγματικοῦ ἐλέγχου ὅσον καὶ ἀπὸ ψυχολογικῆς ἀπόψεως. Γενικὸν ἐξ ἄλλου παράγοντα μεγαλυτέρας εὐσταθείας ἀπετέλεσε καὶ ἡ πλέον αἰσιόδοξος προοπτικὴ διὰ τὰς διεθνεῖς πολιτικὰς ἐξελίξεις.

Παρὰ τὰ ἀνωτέρω, ἐπισημαίνεται ὁ ἐκ τῶν πραγμάτων πρόσκαιρος χαρακτήρ τῆς ἐπιτευχθείσης ἰσορροπίας καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα, λόγῳ τῆς μεγαλυτέρας πιέσεως τὴν ὁποίαν θὰ ἀσκήσῃ βαθμηδὸν ἐπὶ τῆς οἰκονομίας ἡ ἐκτέλεσις τοῦ προγράμματος ἀμύνης. Κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τοῦ τρέχοντος ἔτους αἱ ἐκτελούμεναι παραγγελίαι δὲν ὑπερέβαινον τὰ 2 δις. δολλ. μηνιαίως. Αἱ τοποθετημέναι ὅμως παραγγελίαι εἶναι σημαντικαί, ἡ παραγωγή τῆς πολεμικῆς βιομηχανίας αὐξάνει συνεχῶς. Ὁ ρυθμὸς τῶν δαπανῶν διὰ τὴν ἄμυναν μέχρι τοῦ τέλους τοῦ 1951 προβλέπεται ὅτι θὰ ὑπερβαίῃ τὰ 4 δισεκ. μηνιαίως καὶ ὑπολογίζεται ὅτι θὰ ἔχη φθάσει τὰ 5,5 δισεκ. μέχρι τῶν μέσων τοῦ 1952. Ἐπομένως ἡ σχετικὴ ἐπίδρασις ἐπὶ τῶν τιμῶν γενικῶς φαίνεται ἀναπόφευκτος. Ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ αὐξήσις τῶν εἰσοδημάτων τοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας, ἀφ' ἑτέρου δὲ οἱ περιορισμοὶ τῶν πρώτων ὑλῶν προοριζομένων διὰ τὴν παραγωγὴν καταναλωτικῶν ἀγαθῶν εἶναι δύο παράγοντες, οἱ ὅποιοι δὲν δύνανται ἢ νὰ ἐπιδράσουν ὑψωτικῶς ἐπὶ τῶν τιμῶν τῶν ἀγαθῶν τούτων.

Θεωρεῖται ὅτι μέχρι τῶν μέσων τοῦ 1952 δὲν θὰ ἀποφευχθῇ ἕνα σημαντικὸν χάσμα μεταξὺ ἀγαθῶν καὶ χρηματικῶν εἰσοδημάτων, δεδομένου ὅτι ἡ προβλεπομένη αὐξήσις τῶν στρατιωτικῶν δαπανῶν μέχρι τοῦ χρονικοῦ αὐτοῦ σημείου ἀναβιβάζεται εἰς 30 δισεκ. δολλάρια, ἐνῶ δὲν δύναται νὰ ἀναμένεται αὐξήσις τοῦ ἐθνικοῦ προϊόντος ἀνωτέρα τῶν 15 δισεκ.

Ἀνάλογον ἐπίδρασιν θὰ ἀσκήσῃ εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς οἰκονομίας ἡ πρόοδος τῆς ἐκτελέσεως τῶν προγραμμάτων. Ἐπὶ πλέον αὐταὶ θὰ ὑποστοῦν καὶ τὸν ἀντίκτυπον τῶν ἀμερικανικῶν ἐξελίξεων.

6. Κατὰ τὰ δημοσιευόμενα στοιχεῖα ὑπὸ τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Εὐρώπης τῶν Ἡν. Ἐθνῶν, ὁ γενικὸς δείκτης τῶν διεθνῶν τιμῶν τῶν βασικῶν εἰδῶν μετὰ τὸν Μάρτιον 1951, ὅτε εἶχε φθάσει τὸ ἀνώτατον ὕψος του, κατῆλθεν ἐντὸς τοῦ Ἀπριλίου κατὰ 12,3% διὰ τὰς πρώτας ὕλας καὶ 2,5% διὰ τὰ εἶδη διατροφῆς :

2ον τρίμηνον 1950 = 100

	1950	1951	
	Δεκέμβριος	Μάρτιος	Ἀπρίλιος
Πρώται ὕλαι	171	212	186
Εἶδη διατροφῆς	107	116	113

Μέχρι τῆς 31ης Αὐγούστου αἱ διεθνεῖς τιμαὶ ἑξακολουθοῦν νὰ ἐπιδεικνύουν πτωτικὴν τάσιν μὲ ὀλίγας ἑξαιρέσεις, κυρίως εἰς τὸ ἀλουμίνιον.

ΔΕΙΚΤΑΙ ΤΙΜΩΝ ΕΙΣ ΗΝΩΜΕΝΑΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

20—6—1950 = 100

	31/1/51	28/2/51	31/3/51	30/4/51	31/5/51	30/6/51	31/7/51	31/8/51
Σίτος	118	114	117	117	112	110	112	112
Ἀραβόσιτος	123	123	123	125	120	115	118	120
Ζάχαρις *	104	103	104	100	110	115	112	102
Καφές	114	113	113	112	112	110	110	111
Κακάο	142	139	141	138	143	132	130	133
Λίπος	204	196	191	186	185	170	176	176
Βάμβαξ	131	—	134	134	134	134	106	102
*Ἐριον *	198	222	242	176	180	176	149	121
Δέρματα	188	—	154	150	150	147	132	115
Χαλκός ἠλεκτρολυτικός	109	109	109	109	122	122	122	122
Κασσίτερος	239	238	195	185	181	138	134	134
Μόλυβδος	142	142	142	142	142	142	142	142
Ψευδάργυρος	117	117	117	117	117	117	117	117
Ἀλουμίνιον	117	117	183	197	197	197	203	203
Σίδηρος *	113	113	113	113	113	113	113	113
Καουτσούκ *	247	255	235	228	228	228	179	179

Εἰς τὰς περισσοτέρας ἀγορὰς πρώτων ὑλῶν, ὡς καὶ διαφόρων βασικῶν εἰδῶν διατροφῆς, ἡ ζήτησις ἑξακολουθεῖ νὰ εἶναι ἀνωτέρα τῆς παραγωγῆς. Βεβαίως, ἐλπίζεται ὅτι ἡ νέα ἐσοδεῖα θὰ καταστήσῃ περισσότερον εὐχερῆ τὴν ἱκανοποίησιν τῆς ζήτησεως εἰς μερικὰ προϊόντα. Ὅλαι αἱ ἐνδείξεις ὅμως εἶναι γενικῶς ὅτι ἡ ζήτησις θὰ ἑξακολουθήσῃ νὰ εἶναι μεγαλυτέρα τῆς παραγωγῆς. Δὲν πρέπει ἀναμφιβόλως νὰ παραγνωρισθῇ ἡ παρατηρουμένη ἀντίστασις ἐκ μέρους τῶν ἀγοραστῶν, ἀλλ' ὁ παράγων οὗτος δύ-

* Μέσος μηνιαίος ὄρος.

ναται νὰ ἐπιφέρη ἀναχαίτισιν εἰς τὴν ὑψωτικὴν τάσιν τῶν τιμῶν, ὄχι ὅμως καὶ ριζικὴν μεταβολὴν εἰς τὴν κατεύθυνσιν. Ὑφίσταται πάντοτε πρόβλημα πρώτων ὑλῶν ἀνεξαρτήτως τῆς παρουσίας ἐξελίξεως τῶν τιμῶν.

Ἡ παγκόσμιος βιομηχανικὴ παραγωγὴ καὶ παραγωγὴ πρώτων ὑλῶν παρουσιάζουν μεταπολεμικῶς τὴν ἐξῆς σχέσιν :

Ἐξέλιξις τῆς παγκοσμίου παραγωγῆς* βιομηχανικῶν εἰδῶν** καὶ πρώτων ὑλῶν***

1946 — 1950 = 100

	1946	1947	1948	1949	1950
Συνολικὴ παραγωγὴ					
Βιομηχανικὴ παραγωγὴ	85	94	102	103	116
Παραγωγὴ πρώτων ὑλῶν	82	96	106	108	108
Κλωστοῦφαντουργία					
Βαμβακερὰ καὶ μάλλινα ὑφάσματα	89	96	104	100	111
Βαμβακερὰ καὶ μάλλινα νήματα	91	95	100	100	113
Ἴνες βάμβακος καὶ ἔριου	86	95	106	112	101
Μέταλλα καὶ Μεταλλουργικὴ Βιομηχανία					
Μεταλλουργικὴ βιομηχανία	86	97	103	100	114
Παραγωγὴ μετάλλων	75	95	105	106	119
Παραγωγὴ μεταλλευμάτων	79	95	106	105	115

(Econ. Survey of Europe, 1950)

7. Κατὰ τὴν Ἐκθεσιν τῆς Οἰκον. Ἐπιτροπῆς τῆς Εὐρώπης, ἡ ἐμφανιζομένη διαφορὰ εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς καὶ παραγωγῆς πρώτων ὑλῶν κατὰ τὸ 1950 ἀποτελεῖ σαφῆ ἔνδειξιν ὅτι ἀπαιτεῖται οὐσιώδης προώθησις τῆς παγκοσμίου παραγωγῆς πρώτων ὑλῶν, ὄχι μόνον διὰ πραγματοποίησιν οἰασδῆποτε αὐξήσεως εἰς τὴν παραγωγὴν βιομηχανημάτων, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ ἤδη πραγματοποιηθέντος ἐπιπέδου τῆς.

Ἡ χαλάρωσις τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος εἰς τὰς Ἑνωμένας Πολιτείας κατὰ τὸ 1949, ἡ ὁποία ἐπεβράδυνε τὸν ρυθμὸν τῆς αὐξήσεως τῆς παγκοσμίου παραγωγῆς κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, καὶ ἡ ὑπαρξίς ἱκανῶν ἀποθεμάτων πρώτων ὑλῶν εἰς τὰς διαφόρους χώρας, λόγω τῆς μετὰ τὴν λήξιν τοῦ πολέμου γενικῆς τάσεως ἀναπληρώσεως τοῦ ἐξαντληθέντος κατὰ τὴν πολεμικὴν περίοδον κυκλοφοροῦντος κεφαλαίου τῶν ἐπιχειρήσεων, ἐκάλυψαν τὸ γε-

* Πλὴν Ε.Σ.Σ.Δ.

** Περιλαμβάνεται καὶ ἡ παραγωγὴ τῶν μεταλλείων λόγω τῆς δυσχερείας διαχωρισμοῦ τῆς ἀπὸ τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς εἰς τὰ στατιστικὰ δεδομένα ὠρισμένων χωρῶν.

*** Μεταλλεύματα σιδήρου, χαλκοῦ, μολύβδου, ψευδαργύρου, κασιτέρου, βωξίτου, φυσικὸν καὶ συνθετικὸν καουτσούκ, θεῖον, ἀκατέργαστος βάμβαξ, ἔριον καὶ χαρτομάζα.

γονός ὅτι ἡ βιομηχανική δυναμικότης ἠϋξῆσε εἰς τὴν παγκόσμιον οἰκονομίαν γοργώτερον ἀπὸ τὴν ἱκανότητά προσφορᾶς βασικῶν εἰδῶν. Τοῦτο ἀποτελεῖ μίαν διαπίστωσιν, ἰσχύουσαν ἀνεξαρτήτως τῶν ἐκτάκτων ἀναγκῶν ἐκ τῶν ἐπανεξοπλισμῶν, αἱ ὁποῖαι, βεβαίως, ἐπέσπευσαν καὶ ἔδωσαν ὀξεῖαν μορφήν εἰς τὴν ἐκδήλωσιν τοῦ γεγονότος. Βασικὸς λόγος τῆς τοιαύτης ἐξελίξεως εἶναι ἡ συνεχὴς ἀπὸ τῆς προπολεμικῆς περιόδου ἀνάπτυξις τῆς ἀμερικανικῆς οἰκονομίας ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην οἰκονομίαν, ἡ ὁποία συνεπάγεται ὀλονὲν αὐξουσαν ἀπορρόφησιν πρώτων ὑλῶν ὑπὸ τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν. Τὸ γεγονός δὲ αὐτὸ ἐπὶ πλέον καὶ πλέον δημιουργεῖ ἰσχυρὰν ἐξάρτησιν τῆς διεθνοῦς ζητήσεως ἀπὸ τὰς διακυμάνσεις τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος εἰς Ἑνωμ. Πολιτείας.

Κατὰ τὸ 1950 ἡ ἀμερικανικὴ κατανάλωσις βασικῶν εἰδῶν ἀντεπροσώπευε εἰς τὴν παγκόσμιον κατανάλωσιν των τὰ 54% τοῦ χαλκοῦ, τὰ 50% τοῦ κασσιτέρου, 62% τοῦ ἀλουμινίου, 56% τοῦ καουτσούκ, 68% τῆς χαρτομάζης, 26% τῆς παραγωγῆς ἐρίων καὶ 36% τοῦ βάμβακος, ποσοστὰ σημαντικῶς ἀνώτερα ἢ προπολεμικῶς, τινά, ὡς προκειμένου περὶ τοῦ ἀλουμινίου, ὑπερδιπλασιασθέντα. Ἐπὶ πλέον διὰ διάφορα προϊόντα, εἰς τὰ ὁποῖα αἱ Ἑνωμ. Πολιτεῖαι ἦσαν προπολεμικῶς αὐτάρχεις ἢ καὶ ἐξαγωγεῖς, μεταπολεμικῶς μετεβλήθησαν εἰς τοὺς κυριωτέρους εἰσαγωγεῖς των.

Ἐξαγωγαὶ + Εἰσαγωγαὶ —

Εἰς χιλ. τόννων

	1936—1938	1949	1950	4ον Τρίμην. 1950
Σίδηρος καὶ Χάλυψ	+ 1.910	+ 3.700	+ 970	— 1.230
Χαλκός	+ 88	— 383	— 375	
Μόλυβδος	+ 5	— 381	— 520	
Ψευδάργυρος	— 14	— 195	— 347	
*Εριον	— 104	— 190	— 323	

8. Παρ' ὄλην τὴν ἐπιβράδυνσιν τοῦ ρυθμοῦ τῆς κρατικῆς ἀποθεματοποιήσεως εἰς τὰς Ἑνωμ. Πολιτείας καὶ τὴν μείωσιν τοῦ ἀρχικῶς προβλεφθέντος μεγέθους ἀποθεμάτων ὠρισμένων εἰδῶν, μέτρα εἰς τὰ ὁποῖα, κυρίως, ὡς ἐλέγχθη ἀνωτέρω, ὀφείλεται ἡ πτώσις τῶν τιμῶν διαφόρων εἰδῶν, ἡ ἐξ αὐτῆς πίεσις ἐπὶ τῶν ἀγορῶν τῶν στρατηγικῶν ὑλῶν θὰ εἶναι οὐσιωδῶς αἰσθητὴ κατὰ τὰ προσεχῆ ἔτη δεδομένης τῆς προβλεπομένης ἐκτάσεως τῆς ἀποθεματοποιήσεως. Μέχρι τῆς 30ῆς Ἰουνίου 1951 τὰ στρατηγικὰ ἀπο-

θέματα τῶν Ἑνωμ. Πολιτειῶν εἶχον φθάσει εἰς ἀξίαν τὰ 3 δισεκ. δολλάρια ἔναντι προβλεπομένης συνολικῆς ἀξίας των 8,3 δισεκ.

Ἐξ ἑτέρου ἐνδεικτικῆ τῆς ὑψηλῆς ἀμερικανικῆς ζητήσεως κατὰ τοὺς ἐπομένους μῆνας εἶναι ἡ προβλεπομένη διὰ τὸ 1951/52 αὐξήσις τῶν στρατιωτικῶν δαπανῶν κατὰ 30 δισεκ. δολλάρια. Τὰ διάφορα μέτρα τὰ ὅποια ἤδη ἐφαρμόζονται πρὸς ἐξασφάλισιν μεγαλυτέρας ἐπαρκείας ἐκ τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς, ὡς εἶναι ἡ δημιουργία διαφόρων κινήτρων διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν πτωχοτέρων εἰς περιεκτικότητα μεταλλευμάτων σχετικὴν μόνον μείωσιν τῶν εἰσγωγῶν δύναται νὰ φέρῃ εἰς τὰ εἶδη τὰ ὅποια ἀφοροῦν αἱ προσπάθειαι αὗται. Ἡ ἀνάκτησις ὑπὸ τῶν Ἑνωμ. Πολιτειῶν τῆς προπολεμικῆς των αὐταρκείας εἰς διάφορα μέταλλα, εἰδικώτερον δὲ εἰς τὰ τρία βασικὰ στρατηγικὰ μὴ σιδηροῦχα μέταλλα, χαλκόν, ψευδάργυρον καὶ μόλυβδον, δὲν φαίνεται δυνατὴ.

Σοβαρὰς δυνατότητας αὐξήσεως τῆς προσφορᾶς τῶν σπανίων εἰδῶν παρέχει ἡ ἐπέκτασις τῶν ἐπενδύσεων τῶν ἀμερικανικῶν ἐπιχειρήσεων πρὸς ἐξασφάλισιν πρώτης ὕλης εἰς χώρας μὲ ἀνεκμεταλλεύτους πόρους, ὅπως συμβαίνει μὲ τὴν ἐκμετάλλευσιν σιδηρομεταλλεύματος εἰς Labrador καὶ Βενεζουέλαν.

III

9. Εἰς τὴν Εὐρώπην ἡ ἐξέλιξις τῆς παραγωγῆς παρουσιάζεται, εἰς γενικὰς γραμμάς, ὡς ἀκολούθως :

Τὸ 1949 ἡ παραγωγή ἐν τῷ συνόλῳ της (ἐξαιρουμένης τῆς σοβιετικῆς) εἶχε φθάσει τὸ προπολεμικὸν ἐπίπεδον. Μεταξὺ 1949 καὶ 1950 ἐσημείωσεν αὐξήσιν κατὰ 9% περίπου. Ἡ αὐξήσις αὕτη προῆλθε κυρίως ἐκ τῆς αὐξήσεως τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς, ἡ ὅποια ὑπολογίζεται εἰς ποσοστὸν 14% παρουσιάζει ὅμως ἀξίαν λόγου διαφορᾶς μεταξὺ τῶν διαφόρων χωρῶν. Κατὰ σημαντικὸν μέρος ἡ σημειωθείσα ἀνοδος τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς ἐντὸς τοῦ 1950 ὀφείλεται εἰς τὸν ταχὺν ρυθμὸν προόδου τῆς γερμανικῆς βιομηχανίας (Δυτικαὶ ζῶναι), ἡ ὅποια παρουσιάζει κατὰ τὸ τελευταῖον τρίμηνον τοῦ 1950 αὐξήσιν παραγωγῆς κατὰ 36% ἔναντι τοῦ ἀντιστοίχου τριμήνου τοῦ 1949. Οὕτω τὸ ἀνωτέρω ποσοστὸν 14% περιορίζεται εἰς 10%, ἐφ' ὅσον δὲν ἤθελε συνυπολογισθῆ ἡ βιομηχανικὴ παραγωγή τῆς Γερμανίας. Ἐξ ἑτέρου εἰς τὴν Μεγάλην Βρετανίαν καὶ τὰς Σκανδιναυικὰς χώρας, ἡ πρόοδος εἶναι μεγαλυτέρα ἢ εἰς τὰς χώρας τῆς Δυτικῆς ἡπειρωτικῆς Εὐρώπης. Ἐπίσης σημαντικὸν ποσοστὸν αὐξήσεως ἐπραγματοποιήθη ἀπὸ τὴν ὁμάδα τῶν ἀνατολικῶν χωρῶν (1).

1. Πολωνίαν, Τσεχοσλοβακίαν, Οὐγγαρίαν, Ρουμανίαν, Βουλγαρίαν.

Διὰ τὴν Σοβιετικὴν Ρωσίαν, αἱ παρεχόμενα πληροφοροῖα ἀναβιβάζουν τὴν αὔξησιν τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς κατὰ τὸ 1950 εἰς 23%. Ἐν συγκρίσει μὲ τὸ 1940, ἡ αὔξησις θεωρεῖται ὡς ἀνερχομένη εἰς τὰ 73%, δηλαδὴ κατὰ 17% ἐπὶ πλεόν τοῦ προβλεπομένου ὕψους εἰς τὸ πενταετὲς σχέδιον τοῦ 1945.

Κατὰ κλάδους ἢ ἐξέλιξις τῆς εὐρωπαϊκῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς κατὰ τὸ 1950 καὶ τὸ πρῶτον τρίμηνον τοῦ 1951 παρουσιάζεται ὡς ἀκολούθως :

Βιομηχανικὴ παραγωγή τῆς Εὐρώπης

1949 = 100

	4ον Τρίμηνον 1950				(Μετὰ τῆς Γερμανίας)		(* Ἀνευ τῆς Γερμανίας)
	4ον τρίμην.	1ον τρίμην.	4ον τρίμην.	1ον τρίμην.			
	1950	1951	1950	1951	1938=100	1949=100	1949=100
	1938 = 100		1949 = 100				
Βιομηχανία :							
Μηχανολογικαὶ	147	148	124	124	133	112	107
Χημικαὶ	163	170	125	129	152	116	114
Κλωστοῦφαντουργι- καὶ	119	119	121	121	110	113	110
Οἰκοδομικὰ ὑλικά	132	—	119	—	124	112	110
* Ἀνθραξ	99	101	105	107	96	103	102
Σιδηρομετάλλευμα	101	—	112	—	91	101	99
Χυτοσίδηρος	116	—	116	—	106	107	101
* Ἀκατέργ. χάλυψ	123	123	117	117	116	110	104
Κατεργ. χάλυψ	128	—	122	—	117	110	105
Σύνολον εὐρωπ. βιομ. παραγωγῆς	132	133	121	122	124	114	110

Καὶ προϊόντος τοῦ 1951 ἡ μεγαλύτερα πρόοδος πραγματοποιεῖται εἰς τὰς χημικὰς καὶ μηχανολογικὰς βιομηχανίας. Αἱ τελευταῖαι ὅμως ἀρχίζουν νὰ ἀντιμετωπίζουν δυσχερείας λόγω τῆς στενότητος τοῦ χάλυβος.

Ὁ κατωτέρω πίναξ δεικνύει τὴν ἐξέλιξιν τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς εἰς τὰς διαφόρους χώρας κατὰ τὸ πρῶτον ἥμισυ τοῦ 1951.

Δείκται τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς

	1950		1951		
	1949 = 100		1950 = 100		
	μέσος ὄρ. ἔτους		α' Τρίμ.	β' Τρίμ.	Ἰούλιος
Βέλγιον	105	111,8	117,3	—	—
Γαλλία	100,8	112,2	115,4	—	—
Γερμανία	123,3	118,9	123,4	—	—
Δανία	110,1	103,3	104,6	75	—
Η. Π. Α.	113,5	110,2	110,9	107,3	—
Καναδάς	107,6	107,6	110,9	—	—
Μεγ. Βρετανία	107	103	105,7	—	—
Νορβηγία	106,8	109,9	109,9	—	—
Ὀλλανδία	110,2	106,4	104,3	—	—
			Ἄπριλιος	Μάιος	
Αὐστρία	118,3	105,6	114,7	—	—
Ἰταλία	113,3	112	115	118,5	—
Σουηδία	105,2	104,9	—	—	—

Εἰς ἄλλους τομεῖς ἡ εὐρωπαϊκὴ παραγωγὴ προχωρεῖ μὲ βραδύτερον ρυθμὸν καὶ σημαντικὰς ἀνισότητας. Ἡ βιοτεχνικὴ παραγωγὴ παρουσιάζει εἰς πολλὰς χώρας τῆς Εὐρώπης μείωσιν. Ἡ ἀνοικοδόμησις εἰς μερικὰς μὲν χώρας παρουσιάζει ἀύξησιν, εἰς ἄλλας δὲ εὐρίσκεται κάτω τοῦ ἐπιπέδου τοῦ 1938.

Εἰς τὴν γεωργίαν, ἡ παραγωγὴ δημητριακῶν καρπῶν δὲν παρουσιάζ-

Εὐρωπαϊκὴ παραγωγὴ γεωργικῶν προϊόντων

(εἰς ἑκατομ. τόννων)

	Ἀρτοποιήσιμα σιτηρὰ			Λοιπὰ σιτηρὰ			Ζαχαρό-τευτλα		Γεώμηλα	
	1936—1938	1949—50	1950—51	1936—1938	1949—50	1950—51	1936—1938	1950—51	1936—1938	1950—51
Ἀνατολικὴ Εὐρώπη	26,4	25	24,1	25,9	22,6	21,1	2,7	3,3	67,4	54,8
Δυτικὴ Εὐρώπη	21,3	21,8	21,4	22	22,5	21,9	3,2	4,8	58,1	68,8
Νότιος Εὐρώπη	17,8	14,4	18	11,3	8,5	9,8	0,7	0,9	8,5	7,4
Σύνολον Εὐρώπης (πλὴν ΕΣΣΔ)	65,5	61,2	63,5	59,2	53,6	52,8	6,6	9	134	131

ζει κατά τὸ 1950 ἀξίας λόγου μεταβολάς. Μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν παρατηρεῖται ἀξιοσημεῖωτος πρόοδος. Κατὰ τὰ τελευταῖα πέντε ἔτη ἡ ἀνάπτυξις τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς δὲν παρουσιάζεται ταχύτερα τῆς ἀντιστοίχου κατὰ τὰ πέντε μεταπολεμικὰ ἔτη τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου. Ἀντιθέτως, ἡ ἀνάπτυξις τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς εἰς τὴν Εὐρώπην κατὰ τὰ τελευταῖα πέντε ἔτη ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν συντελεσθεῖσαν ἐντὸς μιᾶς ὁλοκλήρου δεκαετίας μετὰ τὸν πρῶτον παγκόσμιον πόλεμον.

10. Βάσει τῶν δεδομένων τοῦ τελευταίου τριμήνου τοῦ 1950, διὰ τὸ ἔτος 1951 ὑπελογίζετο μία αὔξησις τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς τῆς Εὐρώπης κατὰ 13 %. Φαίνεται ὅμως ὅτι, παρὰ τὴν ἐξακολουθοῦσαν πρόοδον ἐντὸς τοῦ 1951, ἡ ὑφισταμένη στενότης διαφόρων πρώτων ὑλῶν καὶ προϊόντων δημιουργεῖ δυσχερείας διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς αὔξησεως ταύτης εἰς πλείστους τομεῖς. Τὰ ἀποθέματα ἀνθρακος καὶ χάλυβος μειοῦνται ἐπικινδύνως. Ἡ κατάστασις εἶναι ἐπίσης κρίσιμος διὰ τὴν ξυλείαν. Ἀκριβῶς δὲ εἰς τὰς μηχανολογικὰς βιομηχανίας αἱ ὁποῖαι, ὡς ἀναφέρεται ἀνωτέρω, εἶναι εἰς τῶν πλέον προωθουμένων κλάδων, ἡ στενότης τοῦ χάλυβος ἀπειλεῖ μείωσιν τοῦ προϊόντος των. Εἰς τὴν Μεγ. Βρεταννίαν ἐκφράζονται φόβοι ὅτι κατὰ τὸ δεύτερον ἡμισυ τοῦ 1951 ἡ προσφορὰ χάλυβος θὰ ὑπολείπεται τῶν ἀναγκῶν τῶν βιομηχανιῶν τούτων κατὰ 30 %. Ἐφ' ὅσον πράγματι αὐτὸ συμβῆ, τὸν ἀντίκτυπον θὰ φέρουν ἀρχικῶς μὲν κυρίως αἱ ἐξαγωγαί, τελικῶς ὅμως θὰ ἐπηρεασθῆ ἡ παραγωγή ἐξοπλισμοῦ ἀναγκαίου διὰ βασικοὺς κλάδους, ὡς τὰ ἀνθρακωρυχεῖα καὶ ἡ ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια. Ἀφ' ἑτέρου ἡ στενότης ἀνθρακος ἐπηρεάζει εὐρέως τὴν βιομηχανίαν.

Βεβαίως, ἔλλειψις πρώτων ὑλῶν διὰ τὰς βιομηχανίας τῆς Εὐρώπης ἐνδέχεται τελικῶς νὰ ἔχη δυσμενεῖς συνεπείας ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπασχόλησιν. Αἱ διάφοροι εὐρωπαϊκαὶ χῶραι δύνανται νὰ ἐπιδιώξουν τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς πρώτων ὑλῶν, ἡ πραγματοποίησις ὅμως μιᾶς τοιαύτης πολιτικῆς προϋποθέτει ὅτι θέλουν ὑπερπηδηθῆ διάφορα ἐμπόδια. Ἡ αὔξησις τῆς παραγωγῆς τοῦ ἀνθρακος, ὡς καὶ διαφόρων μεταλλευμάτων, προϋποθέτει εὐρείας ἐπενδύσεις.

11. Εἰς τὰς Ἡνωμ. Πολιτείας ὁ γενικὸς δείκτης τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς, σημειῶνων ἀπὸ τῶν γεγονότων τῆς Κορέας συνεχῆ αὔξησιν, ἀπὸ τοῦ Μαρτίου παρουσιάζεται σχεδὸν στάσιμος μὲ πτώσιν ἐποχιακοῦ χαρακτήρος κατὰ τὸν Ἰούλιον. Οἱ εἰδικώτεροι ὅμως δείκται οἱ ὁποῖοι τὸν ἀποτελοῦν ἐμφανίζουν μεταβολάς, ἐν μέρει μόνον ὀφειλομένας εἰς τὴν πρόοδον τῆς μετατροπῆς τῆς βιομηχανίας εἰς πολεμικὴν καὶ εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς διαθέσεως βασικῶν εἰδῶν διὰ τὴν τρέχουσαν παραγωγήν. Ἡ παραγωγή βιομηχανικῶν ἀγαθῶν ἀμέσου καὶ διαρκοῦς καταναλώσεως παρουσιάζει μίαν βαθμιαίαν μείωσιν κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας, ἀφ' ἑνὸς διότι ἔπαυσε νὰ τροφοδοτῆ ἐπιχειρηματικὰ ἀποθέματα, ἀλλὰ καὶ διότι φαίνεται νὰ τείνη νὰ προ-

σαρμοσθῆι πρὸς τὴν ἐκδηλουμένην ἴσως δὲ καὶ προβλεπομένην χαμηλοτέραν ἢ πρὸ ἔτους ζήτησιν. Γεγονὸς εἶναι ὅτι ἡ καταναλωτικὴ ζήτησις δεικνύει ἀπὸ μηνῶν κάποιαν ἐπιφυλακτικότητα ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἐξαιρετικῶς ὑψηλὸν ἐπίπεδόν της κατὰ τὴν ἀντίστοιχον περίοδον τοῦ 1950.

Τοῦτο ἐξηγεῖται μὲν ὡς συνέπεια τῶν σχηματισθέντων κατὰ τὴν περυσινήν περίοδον σημαντικῶν καταναλωτικῶν ἀποθεμάτων καὶ ὡς ἐκδήλωσις μεγαλυτέρας βεβαιότητος περὶ ἐπαρκείας τῆς προσφορᾶς ἐκ μέρους τοῦ κοινοῦ. Παράλληλος ὅμως λόγος φαίνεται νὰ ὑπῆρξε, μέχρι τῶν μέσων τοῦ θέρους, καὶ ἡ ἀναμονὴ περαιτέρω μειώσεων τῶν τιμῶν, παράγων ὁ ὁποῖος ἐξ ἄλλου φαίνεται νὰ ἐπηρέασε τὰς λιανικὰς πωλήσεις καὶ εἰς διαφόρους εὐρωπαϊκὰς χώρας κατὰ τὸ θέρος.

Καὶ μετὰ ταῦτα ὅμως ἡ ζήτησις τῶν καταναλωτῶν εἰς Ἡνωμ. Πολιτείας δεικνύει τὴν αὐτὴν τάσιν. Ὑπολογίζεται ὅτι τὸ ἀποταμιευόμενον σήμερον τμῆμα τῶν εἰσοδημάτων των, μετὰ τὴν καταβολὴν τῶν φόρων, φθάνει ἐν ποσοστὸν 10⁰/₀.

Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ ὑποστηριζόμενα περὶ ἐπικειμένης ἀναβιώσεως τῶν πληθωρικῶν δυνάμεων εἰς τὴν ἀμερικανικὴν οἰκονομίαν, ὠρισμένοι κύκλοι ἐρμηνεύουν τὰ ἀνωτέρω φαινόμενα ὡς μίαν τάσιν ὑφέσεως τῆς ἀμερικανικῆς οἰκονομίας, τὴν ὁποίαν μόνον πραγματοποιήσεις τῶν παρασκευῶν ἀμύνης μὲ τὸν προγραμματισθέντα ρυθμὸν θὰ ἀντισταθμίσουν. Τὸ ζήτημα ἔχει σημασίαν διὰ τὴν ἐξέλιξιν τῶν εὐρωπαϊκῶν οἰκονομιῶν καὶ τῶν ἰσοζυγίων πληρωμῶν των. Διότι εἰς περίπτωσιν περιορισμοῦ τῶν δυνατοτήτων αὐξήσεως τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐξαγωγῶν πρὸς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας θὰ ἐνταθῆι τὸ ἀνακῦπτον πάλιν πρόβλημα ἐπαρκείας δολλαρίων.

12. Αἱ ἐξελίξεις εἰς τὴν παγκόσμιον οἰκονομίαν ἐκδηλοῦνται βαθμιαίως εἰς τὰ ἰσοζύγια πληρωμῶν διαφόρων χωρῶν ὡς μεταστροφὴ τῶν τάσεων, αἱ ὁποῖαι ἴσχυσαν κατὰ τὸ ἐξάμηνον Ἰουν.—Δεκ. 1950.

Κατὰ τοὺς τρεῖς πρώτους μῆνας τοῦ 1951 τὸ ἐξαγωγικὸν πλεόνασμα τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν ἔναντι τοῦ συνόλου τῶν ἄλλων χωρῶν ἐξακολουθεῖ μειούμενον. Ἀντιθέτως ἡ ἀνοδος τῶν ναύλων καὶ ἡ ἔντασις τῆς ἀπασχολήσεως τῆς ἀμερικανικῆς ναυτιλίας αὐξάνει τὸ ἐνεργητικὸν ὑπόλοιπον τοῦ ἀμερικανικοῦ ἰσοζυγίου ὑπηρεσιῶν. Αἱ ἐξάγουσαι πρώτας ὕλας χώραι πραγματοποιοῦν μεγαλύτερα περισσεύματα εἰς τὸ ἐμπορικόν των ἰσοζύγιον τόσον ἔναντι τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν ὅσον καὶ ἔναντι τῆς Εὐρώπης. Ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου ὅμως αἱ εἰσαγωγαί, κυρίως εἰς πρώτας ὕλας, τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν ἀρχίζουν μειούμεναι. Τόσον ἐξ αὐτοῦ τοῦ λόγου ὅσον καὶ συνεπείᾳ τῆς πτώσεως τῶν τιμῶν, εἰς τὴν περιοχὴν τῆς στερελίνης ἐλαττοῦνται αἱ εἰσπράξεις ἐκ τῶν ἐξαγωγῶν, ἐνῶ αἱ εἰσαγωγαὶ εἰς δολλάρια ἐξακολουθοῦν νὰ αὐξάνουν. Οὕτω τὸ σημαντικὸν περίσσευμα εἰς δολλάρια τὸ ὁποῖον εἶχε

πραγματοποιήσει ή περιοχή κατά την πρώτην μετακορευατικήν περίοδον, περιστελλεται συνεχώς.

Τὸ ἰσοζύγιον τρεχουσῶν συναλλαγῶν τῆς Εὐρώπης μὲ τὰς ἄλλας ἠπείρους, λήγοντος τοῦ πρώτου τριμήνου τοῦ 1951, παρουσιάζει οὐσιωδῶς μεγαλύτερον ἔλλειμμα ἐν σχέσει πρὸς τὸ προηγούμενον τρίμηνον. Τοῦτο ὀφείλεται τόσον εἰς χειροτέρευσιν τῶν ὄρων τοῦ ἐμπορίου τῆς Εὐρώπης μεταξὺ τῶν δύο τριμήνων, κατὰ ποσοστὸν ὑπολογιζόμενον εἰς 6 ο)ο, ὅσον καὶ εἰς μείωσιν τῶν ἐξαγωγῶν τῆς πρὸς τὰς ὑπερποντίους χώρας καὶ αὐξήσιν τῶν εἰσαγωγῶν ἐξ αὐτῶν, κυρίως καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν περιοχὴν τῆς στερλίνας.

Τὰ ὑπάρχοντα στατιστικὰ δεδομένα διὰ τὸ ἐμπορικὸν ἰσοζύγιον 10 εὐρωπαϊκῶν χωρῶν μὲ τὰς ὑπερποντίους χώρας δεικνύουν αὐξήσιν τοῦ παθητικοῦ ὑπολοίπου αὐτοῦ ἀπὸ 315 ἑκατ. δολλ. κατὰ τὸ τελευταῖον τρίμηνον τοῦ 1950 εἰς 944, κατὰ τὸ μεγαλύτερον δὲ μέρος ἔναντι τῆς περιοχῆς τῆς στερλίνας. Ἀφ' ἑτέρου τὸ ἰσοζύγιον ὑπηρεσιῶν τῆς Εὐρώπης ἔναντι τῶν Ἡν. Πολιτειῶν, ἐνεργητικὸν ἀπὸ τοῦ 2ου τριμ. 1949, καθίσταται παθητικόν, κυρίως λόγω τῆς εἰρείας ἐξυπηρετήσεως διαφόρων εὐρωπαϊκῶν μεταφορῶν, ἰδιαιτέρως τοῦ ἀνθρακος, ὑπὸ ἀμερικανικῶν πλοίων.

Ἴσοζύγιον τρεχουσῶν συναλλαγῶν Εὐρώπης καὶ λοιπῶν περιοχῶν τοῦ Κόσμου πρὸς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας

(Εἰς ἑκατομ. δολλ. τρεχ. ἀξίας)

	Εὐρώπη	Ἐκτὸς τῆς Εὐρώπης περιοχῆ τῆς Στερλίνας	Χῶραι Νοτίου Ἀμερικῆς	Σύνολον τῶν ἐκτὸς τῶν Η.Π. περιοχῶν
1948	— 3679	— 448	— 1.173	— 6.736
1949	— 3166	— 383	— 657	— 6.241
1950	— 1709	+ 385	— 271	— 2.209
1950 Ὀκτώβρ.—Δεκέμβρ.	— 472	+ 160	— 234	— 633
1951 Ἰανουάρ.—Μάρτιος	— 563	+ 200	+ 37	— 570

13. Εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς χώρας ἡ ἐξέλιξις τῶν ἰσοζυγίων πληρωμῶν παρουσιάζει σημαντικὰς διαφοράς. Γενικὸν περίπου χαρακτηριστικὸν εἶναι ἡ ἀπὸ τῶν πρώτων μηνῶν τοῦ 1951 περαιτέρω ἐπιδείνωσις τῶν ὄρων τοῦ ἐμπορίου. Ἡ ἐπιδείνωσις αὕτη, ὡς προκύπτει ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα στοιχεῖα, φαίνεται νὰ παρατείνεται καθ' ὅλον περίπου τὸ ἑξάμηνον καὶ μετὰ τὰς σημειωθείσας πτώσεις εἰς τὰς διεθνεῖς τιμὰς καὶ παρ' ὅλον ὅτι αἱ τιμαὶ τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων, τὰ ὁποῖα ἐξάγει κυρίως ἡ Εὐρώπη, δὲν ἔχουν φθάσει ἀκόμη ἐπίπεδον καλῦπτον τὸ κόστος εἰς πρώτας ὕλας. Εἰς λόγος εἶ-

ναι ἡ πραγματοποίησις ὄρισμένων ἐξαγωγῶν καὶ εἰσαγωγῶν εἰς τιμὰς καθωρισμένας βάσει συμφωνιῶν αἱ ὁποῖαι οὕτω δὲν παρακολουθοῦν τὰς νεωτέρας τάσεις τῶν τιμῶν. Ἀφ' ἑτέρου, δι' ὄρισμα βιομηχανικὰ εἶδη φαίνεται νὰ ὑπάρχη ἐπιφύλαξις τῶν ἐξαγωγέων ὅπως ὑψώσουν τὰς τιμὰς, λόγῳ τοῦ ἀξαναμένου ἀνταγωνισμοῦ τῶν γερμανικῶν καὶ ἰαπωνικῶν προϊόντων

᾽Οροι τοῦ ἐμπορίου $\left(\frac{\text{Δεῖκται τιμῶν εἰσαγωγῆς}}{\text{Δεῖκται τιμῶν ἐξαγωγῆς}} \right)$

	2ον τρίμ.	4ον τρίμ.	1ον τρίμ.	4ον τρίμ.	1ον τρίμ.
	1950	1950	1951	1950	1951
	Ἰανουάρ.— Σεπτέμ. 1949=100			Ἀπρ.—Ἰούν. 1950=100	
Αὐστρία	113	116	133	102,7	119
Βέλγιον	115	116	10	101	96
Γαλλία	108	117	124	108	115
Γερμανία	120	124	134	103	112
Δανία	112	112	115	100	103
Ἑλβετία	90	94	100	104	111
Ἰταλία	99	103	112	104	113
Μεγ. Βρεταννία	107	115	124	107	116
Νορβηγία	114	105	103	92	90
Ὀλλανδία	108	113	112	104,6	104
Σουηδία	109	103	95	94	87
Τουρκία	84	62	—	73,8	—

Ἐξαίρεσιν εἰς τὴν δυσμενῆ διὰ τὸ σύνολον τῆς Εὐρώπης ἐξέλιξιν τῆς σχέσεως τῶν τιμῶν εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς ἀποτελοῦν τὸ Βέλγιον, λόγῳ τῶν ὑψηλῶν τιμῶν τοῦ χάλυβος, ἡ Σουηδία καὶ ἡ Νορβηγία, λόγῳ τῶν ὑψηλῶν τιμῶν τῆς ξυλείας καὶ τοῦ χαρτοπολτοῦ καὶ ἡ Τουρκία. Ἀντίστοιχον βελτίωσιν σημειώνουν τὰ ἐμπορικὰ ἰσοζύγια τῶν χωρῶν τούτων. Οὕτω τὸ βελγικὸν ἐμπορικὸν ἰσοζύγιον, σχεδὸν ἀποκλειστικῶς χάρις εἰς τὰς ἐξαγωγὰς χάλυβος τῆς χώρας καὶ παρὰ τὴν οὐσιώδη αὐξήσιν τῶν εἰσαγωγῶν της, ἐμφανίζει εἰς τὸ τέλος τοῦ πρώτου εξαμήνου τοῦ 1951 ἔλλειμμα ἠλαττωμένον κατὰ 70% ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀντίστοιχον περίοδον τοῦ 1950 καὶ κατὰ 84% ἐν σχέσει πρὸς τὸν Δεκέμβριον 1950. Ἀντιστοιχῶς τὸ Βέλγιον καθίσταται ὁ κύριος πιστωτὴς εἰς τὴν Εὐρ. Ἐνωσιν Πληρωμῶν μὲ πιστωτικὸν ὑπόλοιπον εὐρύτατον ἔναντι τῆς Ὀλλανδίας, ἐνῶ τὸ χρεωστικὸν του ὑπόλοιπον πρὸς τὰς κυρίας χώρας πιστωτρίας τῆς Ἐνώσεως κατὰ τὸν Δεκ. 1950, Μεγ. Βρεταννίαν καὶ Γαλλία μέχρι τοῦ Αὐγούστου 1951 εἶχε σχεδὸν ἐξαλειφθῆ. Μετὰ ταῦτα αἱ δύο αὗται χῶραι μεταβάλλονται εἰς ὀφειλέτας τοῦ Βελγίου.

14. Ἀντιθέτως οἱ δυσμενεῖς ὄροι τοῦ ἐμπορίου καὶ ἡ αὐξησις τῶν εἰσαγωγῶν εἶχον ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐκ νέου ἐμφάνισιν δυσχερειῶν εἰς τὸ ἰσοζύγιον πληρωμῶν τῆς Μεγάλῃς Βρεταννίας τὸ ὅποῖον, ἐνῶ ἔκλεισε μὲ ἐνεργητικὸν ὑπόλοιπον τὸ 1950, παρουσιάζει ἔλλειμμα ἔναντι ὄλων τῶν χωρῶν, καὶ αὐτῆς τῆς περιοχῆς τῆς στεργλίνας. Παρὰ τὴν ἐμφανιζομένην σχετικὴν βελτίωσιν τῶν ὄρων τοῦ ἐμπορίου κατὰ τὸν Ἰούλιον καὶ Αὐγούστον, ἡ ὁποία πιθανὸν εἶναι ὅτι θὰ συνεχισθῆ καὶ κατὰ τοὺς ἐπομένους μῆνας, ἐφ' ὅσον δὲν ἐμφανισθῆ νέα ὑψωτικὴ τάσις τῶν διεθνῶν τιμῶν, δὲν ὑπάρχει εὐμενῆς προοπτικὴ διὰ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν τῆς Μεγάλῃς Βρεταννίας κατὰ τὸ δεύτερον ἔξάμηνον τοῦ 1951. Δὲν φαίνονται νὰ ὑπάρχουν περιθώρια ὑψώσεως τῶν τιμῶν βιομηχανικῶν εἰδῶν εἰς τὰς ξένας ἀγοράς, ἡ δὲ αὐξησις τοῦ ὄγκου τῶν ἐξαγωγῶν δὲν εἶναι ἐπαρκῆς διὰ νὰ καλύψῃ εἰς ἀξίαν τὴν ἐξακολουθοῦσαν αὐξησιν τῶν εἰσαγωγῶν.

Τὸ ἐμπορικὸν ἰσοζύγιον τῆς Μεγ. Βρεταννίας κατὰ τὸ ἐννεάμηνον Ἰαν.—Σεπτ. 1951 ἀφῆκε ἔλλειμμα κατὰ 226 % μεγαλύτερον ἢ κατὰ τὴν ἀντίστοιχον περίοδον τοῦ 1950.

Εἰς ἑκατομ. £

	1950	1951	Ἰούλιος	1951	
	Ἰαν.—Σεπτ.	Ἰαν.—Σεπτ.		Αὐγούστ.	Σεπτέμβρ.
Ἐξαγωγαὶ	1625,1	1993,7	231,8	239,3	218,5
Εἰσαγωγαὶ	1908,5	2919,1	358,5	366,7	337,3
Ἐλλειμμα	283,4	925,4	126,7	127,4	118,8

Καίτοι ἡ ἐμφανιζομένη ἔλλειμματικότης τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου δὲν εἶναι ὀλόκληρος εἰς βάρος τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν, καθόσον οἱ ναῦλοι τῶν εἰσαγομένων εἰδῶν ἀποτελοῦν κατὰ μέγα μέρος εἰσπράξεις τῆς ἐγχωρίου ναυτιλίας, τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν εἰς ἐτήσιον ποσὸν ὑπελογίζετο εἰς τὸ τέλος Αὐγούστου περὶ τὰ 380 ἑκατ. λίρας, μὲ σοβαρὰν ἐπιδείνωσιν κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας, ἔναντι ἐνεργητικοῦ ὑπολοίπου τοῦ 1950 129 ἑκατ.

Ὁ κίνδυνος εἶναι ὅτι ἡ ἀπειλουμένη ἔντασις τῶν πληθωρικῶν πιέσεων θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα μεγαλυτέραν ἐπιδείνωσιν τοῦ ἀγγλικοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν, ἐφ' ὅσον τὰ ἠῤῥημένα εἰσοδήματα θὰ συνεπῆγοντο αὐξησιν τῶν εἰσαγωγῶν καὶ μεγαλυτέραν ἀπορρόφησιν ἐξαγωγίμων προϊόντων εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ἀγοράν. Ἀφ' ἑτέρου ἡ μὴ ἐπαρκῆς πρόοδος τῆς παραγωγῆς γαιάνθρακος ἐνδέχεται νὰ μετριάσῃ τὴν αὐξησιν τοῦ προϊόντος τῶν ἐξαγωγικῶν βιομηχανικῶν.